

door Ann CASIER

2. JEAN-BAPTISTE SINGELÉE (1812 - 1875)

De naam van Jean-Baptiste SINGELÉE dook voor het eerst op in de Oostendse kranten bij een liefdadigheidsconcert in het Casino in 1867. Hij verleende daar zijn medewerking als dirigent van het symphonieorkest van het Kursaal en instrumentale falanx (1).

J.B. SINGELÉE werd geboren te Brussel op 25 september 1812. Reeds van jongsaf was hij begaafd en kreeg vioolles van zijn broer. In 1828 werd hij als leerling toegelaten aan het Koninklijk conservatorium van Brussel, leerling bij WÉRY, waar hij reeds in 1829 een eerste prijs behaalde.

Toen trok hij naar Parijs waar hij speelde in de orkesten van tweederangstheaters, onder meer in het Théâtre Nautique onder leiding van Chr. L. HANSSSENS dat echter failliet ging. Zo zag SINGELÉE zich verplicht bij de Opéra Comique te gaan. Hij was gedurende enkele jaren een der violisten aan het Koninklijk Theater te Brussel, waar hij op 14 oktober 1839 L. MEERTS opvolgde als eerste viool-solo, een plaats die hij gedurende zestien jaar bekleedde (2). Hij dirigeerde achtereenvolgens theaterorkesten van Gent, Antwerpen en Brussel en leidde in laatstgenoemde de concerten van de "Association des artistes-musiciens" (3). Hij volgde te Parijs vioolles bij BAILLOT en bekleedde ook de functie van orkestchef aan het Theater van Marseille en de "Waux-hall" concerten en daarbij nog de concerten van de Jardin Zoölogique te Brussel (4). Hij werd tot orkestchef aan het Casino van Gent benoemd in 1852 (5) en was er nog steeds in 1863 (6).

Hij adopteerde een meisje dat hij opleidde tot violiste. Als componist schreef hij twee vioolconcerti en veel fantasieën met pianobegeleiding onder meer (7) :

- Fantasie élégante sur le Pirate, op. 13 (Mayence & Schott, Brussel)
- Id., op Lucie de Lammermoor, op. 14 (ib.)
- Id., op La part du diable, op. 16 (ib.)
- Id., op La sirène, op. 18 (ib.)
- Id., op Les Mousquetaires de la Reine, op. 21 (ib.)
- Id., op Les Pré-aux-Clercs, op. 24 (ib.)
- Id., op Le val d'Adorre, op. 25 (ib.)

Ook verschenen van hem nog enkele werken, meestal kleine fantasieën, gepubliceerd bij Schott & Katto te Brussel (8). Zijn composities voor viool bedroegen een 150-tal, verder had hij nog ouvertures en zeer opgemerkt werd ook het ballet "Arsène, ou la baguette magique", opgevoerd te Brussel in 1845 (9). Ook de "Fantaisie sur Faust" werd tot zijn beste gerekend en werd dan ook regelmatig uitgevoerd (10). Het eerste programma in Echo d'Ostende afgedrukt, waarin het orkest onder leiding van SINGELÉE optrad, bevatte (14) :

1. Lohengrin, grote mars	R. Wagner
2. Haydée, ouverture	D. Auber
3. Mia cara, polka mazurka	C. Faust
4. Don Carlos, fantaisie	G. Verdi
5. Le voyage en Chine, ouverture	F. Bazin
6. Air varié voor orkest	J. Demersseman
7. Les Huguenots, fantaisie	J.B. Singelée

Hij nam dikwijls deel aan de concerten in het Casino en moest zich dus veelvuldig verplaatsen met het gans orkest.

De Echo d'Ostende vond dat het orkest van SINGELÉE zich wonderwel aan het publiek aanpaste. Ze brachten gekende aria's en melodieën en hadden een uitstekend repertorium. Hij haalde zoveel mogelijk uit zijn orkest en de zeer goede solisten evenals het publiek schonken veel aandacht aan hem (12). "Le Courrier des Bains", de nieuwsjesrubriek in de marge van Echo d'Ostende, meldde dat SINGELÉE een symfonisch repertorium wou laten horen uit de moderne school : ROSSINI, AUBER, GOUNOD, DONIZETTI. Dit was pas echte muziek en kon daarbij rekenen op een schitterende uitvoering (13). Zoals vroeger reeds vermeld, deed SINGELÉE in 1873 het orkest stoppen, midden het concert, wegens teveel kabaal in de zaal (14).

Midden het concertseizoen 1875 moest SINGELÉE vervangen worden wegens ziekte (15) en op 29 september van datzelfde jaar stierf hij na een langdurige ziekte op 63-jarige leeftijd (16). Hij werd begraven op het kerkhof van Schaarbeek op 3 oktober 1875. Het was G. SINKEL die de rouwrede hield en niets dan lovende woorden had voor deze werkzame musicus (17).

Het orkest van het Oostendse Kursaal speelde heel wat fantasieën van hem, meestal geïnspireerd op werken van operacomponisten zoals GOUNOD, MEYERBEER, ROSSINI, WAGNER... Een uitzondering op de regel was de "Fantaisie pastorale sur un thème de L. van Beethoven" voor saxo.

-
- (1) E.O., 10.08.1867.
  - (2) F.J. FETIS, Biographie universelle des musiciens et bibliographie générale de la musique, dl. 8, 2de uitg., 1865, p. 46.
  - (3) E. GREGOIR, Les artistes musiciens belges aux XVIIIème et au XIXème siècle, Brussel-Parijs, 1885, p. 377.
  - (4) Id., Galerie biographique des artistes musiciens belges du XVIIIème et du XIXème siècle, Brussel-Antwerpen, 1864, p. 159.
  - (5) F.J. FETIS, op. cit., p. 46.
  - (6) E. GREGOIR, Supplément et complément au volume : les artistes musiciens belges au XVIIIème et au XIXème siècle, Brussel-Parijs, 1887, p. 250.
  - (7) F.J. FETIS, op. cit., p. 46.
  - (8) E. GREGOIR, Galerie, op. cit., p. 159.
  - (9) Id., Artistes, op. cit., p. 377.
  - (10) Riemann Musiklexicon, Personenteil, o.l.v. W. GURLITT, dl. 2, Mainz-Londen, 1961.
  - (11) E.O., 02.09.1867.
  - (12) E.O., 30.07.1871.
  - (13) E.O., 28.07.1872.
  - (14) E.O., 15.08.1873.
  - (15) E.O., 16.07.1875.
  - (16) E.O., 30.09.1875.
  - (17) E. GREGOIR, Artistes, op. cit., p. 377.